

Svensk författningssamling

Lag om ändring i lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor

SFS 2022:1322

Publicerad
den 7 juli 2022

Utfärdad den 30 juni 2022

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor²

dels att 6 a och 10 b §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 6 a § ska utgå,

dels att rubriken till lagen samt 1, 3, 4, 5, 6–8, 10, 10 a och 12 §§ och rubrikerna närmast före 3 och 7 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 2 § ska lyda ”Föräldraskap omedelbart på grund av lag”,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 a §, och närmast före 10 § en ny rubrik av följande lydelse.

Lag om föräldraskap i internationella situationer

1 §³ Denna lag gäller frågor om föräldraskap till barn i internationella situationer.

I förhållande till Danmark, Finland, Island och Norge gäller lagen (1979:1001) om erkännande av nordiska föräldraskapsavgöranden i stället för 7–10 a §§ och 12 § andra stycket.

2 a § En kvinna som är eller har varit gift med ett barns mor ska anses som barnets förälder, då det följer av lagen i den stat där barnet vid födelsen fick sin hemvist eller, om inte någon kvinna utöver modern ska anses som barnets förälder enligt den lagen, då det följer av lagen i en stat där barnet vid födelsen blev medborgare. Om barnet vid födelsen fick sin hemvist i Sverige, ska frågan dock alltid bedömas enligt svensk lag.

Fastställelse och hävande av föräldraskap

3 §⁴ Ett faderskap, eller ett föräldraskap för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor, kan fastställas genom bekräftelse av faderskapet eller föräldraskapet under medverkan av en svensk socialnämnd, om nämnden är skyldig att utreda faderskapet eller föräldraskapet enligt 2 kap. 1, 8 a eller 9 § föräldrabalken.

¹ Prop. 2021/22:188, bet. 2021/22:CU28, rskr. 2021/22:445.

² Senaste lydelse av

6 a § 2005:444

10 b § 2018:1280

rubriken närmast före 6 a § 2005:444.

³ Senaste lydelse 2018:1280. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

⁴ Senaste lydelse 1990:1528.

I fråga om fastställelse enligt första stycket tillämpas svensk lag.

Om bekräftelsen har lämnats utomlands, ska den även om detta inte följer av andra stycket anses giltig till formen, ifall den uppfyller formföreskrifterna i lagen i den stat där bekräftelsen lämnades.

4 §⁵ Mål om faderskap eller om föräldraskap för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor får tas upp av svensk domstol om

1. barnet har sin hemvist i Sverige,
2. talan förs mot en man eller kvinna som har sin hemvist i Sverige eller mot flera män eller kvinnor som alla har sin hemvist här, eller
3. det i andra fall med hänsyn till barnets, moderns, mannens eller kvinnans anknytning till Sverige finns särskilda skäl att målet prövas här i landet.

Om det sedan talan har väckts inträffar en ändring av de omständigheter som grundar svensk domstols behörighet enligt första stycket, upphör inte domstolens behörighet.

I 5 a § finns ytterligare en bestämmelse om svensk domstols behörighet.

5 §⁶ En talan vid svensk domstol om fastställande av ett faderskap eller av ett föräldraskap för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor ska prövas enligt lagen i den stat där barnet har sin hemvist när målet avgörs i första instans. Detsamma gäller en talan vid svensk domstol om hävande av ett faderskap eller ett föräldraskap som gäller enligt 2 respektive 2 a §.

En talan om fastställande av faderskap för ett barn som har sin hemvist utomlands ska dock alltid prövas enligt svensk lag om

1. fastställelsen avser en man som har sin hemvist i Sverige,
2. det påstås att barnet har tillkommit med mannens spermier, och
3. barnet i hemvistlandet inte har några andra rättsliga föräldrar än mannen och hans make, registrerade partner eller sambo.

Frågan om huruvida ett faderskap som gäller enligt 2 § eller ett föräldraskap som gäller enligt 2 a § ska anses hävt genom en fastställelse av att någon annan är barnets far eller förälder bedöms enligt samma lag som har tillämpats vid fastställelsen.

6 §⁷ Om ett faderskap eller ett föräldraskap för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor har fastställts genom en bekräftelse, ska en talan vid svensk domstol om ogiltigförklaring av bekräftelsen prövas enligt den eller de lagar som bestämmer fastställelsens giltighet här i landet. En ogiltigförklaring av en bekräftelse av ett faderskap får dock alltid meddelas med stöd av svensk lag, om talan grundas på att den som har lämnat bekräftelsen inte är far till barnet.

Giltigheten av utländska avgöranden och fastställelser

7 § Ett avgörande av en utländsk domstol som innebär att ett faderskap eller ett föräldraskap för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor har fastställts eller hävts och som har fått laga kraft gäller i Sverige, om det med hänsyn till en parts hemvist eller medborgarskap eller annan anknytning fanns skälig anledning att talan prövades i den utländska staten.

Det utländska avgörandet gäller dock inte i Sverige,

⁵ Senaste lydelse 2018:1280.

⁶ Senaste lydelse 2018:1280.

⁷ Senaste lydelse 1990:1528.

1. om svaranden, i fall där han eller hon inte har gått i svaromål, inte har fått kännedom om den väckta talan i tillräcklig tid för att kunna svara i saken eller om svaranden annars inte har fått rimliga möjligheter att föra sin talan i den utländska rättegången,

2. om avgörandet strider mot en svensk dom,

3. om avgörandet strider mot ett här i landet giltigt utländskt avgörande i en rättegång som började tidigare än den andra utländska rättegången,

4. om avgörandet strider mot en här i landet giltig fastställelse genom bekräftelse av ett faderskap eller av ett föräldraskap för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor, ifall fastställelsen har skett innan den utländska rättegången började,

5. om det här i landet pågår en rättegång om faderskapet eller om föräldraskapet för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor, eller

6. om det utomlands pågår en rättegång om faderskapet eller om föräldraskapet för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor, ifall den rättegången har börjat tidigare än den andra utländska rättegången och kan antas leda till ett här i landet giltigt avgörande.

8 §⁸ En utländsk fastställelse genom bekräftelse av ett faderskap eller av ett föräldraskap för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor gäller i Sverige, om den är giltig enligt lagen i den stat där barnet eller den som har lämnat bekräftelsen hade sin hemvist eller i en stat där någon av dem var medborgare.

Bekräftelsen ska även om det inte följer av första stycket anses giltig till formen, om den uppfyller formföreskrifterna i lagen i den stat där bekräftelsen lämnades.

Den utländska fastställelsen gäller dock inte i Sverige

1. om den strider mot ett här i landet giltigt avgörande i en rättegång som började innan fastställelsen skedde,

2. om den strider mot en tidigare, här i landet giltig fastställelse genom bekräftelse av ett faderskap eller av ett föräldraskap för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor,

3. om det här i landet pågår en rättegång om faderskapet eller om föräldraskapet för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor, ifall rättegången har börjat innan fastställelsen skedde,

4. om det utomlands pågår en rättegång om faderskapet eller om föräldraskapet för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor, ifall rättegången har börjat innan fastställelsen skedde och den kan antas leda till ett här i landet giltigt avgörande, eller

5. om bekräftelsen avser faderskap och är uppenbart oriktig.

Konkurrerande förfaranden

10 § Om det vid en svensk domstol väcks en talan om faderskapet till ett barn eller om föräldraskapet till ett barn för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor men det redan pågår en rättegång om någon av dessa frågor utomlands, ska talan avvisas eller förklaras vilande i väntan på ett avgörande i den utländska rättegången som har fått laga kraft, om det kan antas att det avgörandet blir giltigt här i landet. Talan får dock prövas, om det finns särskilda skäl.

⁸ Senaste lydelse 1990:1528.

Om den utländska rättegången pågår i Schweiz, ska i fall som avses i 7 § lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz den bestämmelsen i stället tillämpas.

10 a §⁹ Om det pågår en rättegång utomlands om faderskapet till ett barn eller om föräldraskapet till ett barn för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor, får en svensk socialnämnd inte godkänna en bekräftelse av faderskapet eller föräldraskapet.

12 §¹⁰ En bestämmelse i en utländsk lag får inte tillämpas om det skulle vara uppenbart oförenligt med grunderna för den svenska rättsordningen att tillämpa bestämmelsen.

Ett avgörande av en utländsk domstol eller en utländsk fastställelse genom bekräftelse av ett faderskap eller av ett föräldraskap för en kvinna som är eller har varit gift eller sambo med barnets mor gäller inte i Sverige, om det skulle vara uppenbart oförenligt med grunderna för den svenska rättsordningen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2022.

2. Bestämmelserna i 7, 8 och 12 §§ i den nya lydelsen tillämpas även i fråga om domstolsavgöranden som har meddelats före ikraftträdandet och fastställelser genom bekräftelse som har skett före ikraftträdandet. Om ett avgörande eller en fastställelse gällde i Sverige före ikraftträdandet, ska avgörandet eller fastställelsen gälla här även efter ikraftträdandet. Avgöranden och fastställelser som strider mot ett avgörande eller en fastställelse som gällde i Sverige före ikraftträdandet ska inte vara giltiga här.

På regeringens vägnar

MORGAN JOHANSSON

Erik Tiberg
(Justitiedepartementet)

⁹ Senaste lydelse 2018:1280.

¹⁰ Senaste lydelse 1990:1528.